

Coalitie – akkoord

CDA fractie en **Fractie Franssen**
2010 – 2014

LEEFBAARHEID DOOR MAATWERK

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	1
2	DE “PRIORITEITEN 2010-2014”.....	2
2.1	BESTUUR.....	2
2.1.1	<i>Strategische visie.....</i>	2
2.1.2	<i>Intergemeentelijke samenwerking.....</i>	3
2.1.3	<i>Projectmatig werken.....</i>	3
2.1.4	<i>Dienstverlening.....</i>	4
2.1.5	<i>Algemeen.....</i>	5
2.2	KERNENBELEID / BURGERPARTICIPATIE.....	5
2.3	HANDHAVING VAN WET EN REGELGEVING.....	5
2.4	OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID.....	6
2.5	VERKEER EN VERVOER.....	6
2.6	TOERISME, RECREATIE EN ECONOMIE, KUNST EN CULTUUR.....	7
2.6.1	<i>Toerisme.....</i>	7
2.6.2	<i>Economie.....</i>	8
2.6.3	<i>Kunst en Cultuur.....</i>	9
2.7	ONDERWIJS.....	10
2.8	WMO EN SOCIALE ZEKERHEID.....	10
2.9	JEUGD.....	11
2.10	SUBSIDIEBELEID.....	12
2.11	ACCOMMODATIEBELEID.....	12
2.12	MILIEU EN WATER.....	13
2.13	VOLKSGEZONDHEID.....	15
2.14	RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING.....	15
2.15	ONDERHOUD EN BEHEER:.....	16
2.16	INFORMATIEVOORZIENING EN AUTOMATISERING.....	16
3	HET FINANCIËEL KADER.....	17
3.1	ONZE FINANCIËLE SITUATIE OP DIT MOMENT.....	17
3.2	AANDACHTPUNTEN.....	17
3.3	UITGANGSPUNTEN.....	17

1 Inleiding.

Onze mooie gemeente Gulpen-Wittem wordt gevormd door 10 kernen en evenveel gehuchten met elk een eigen karakter en charme, eigen wensen en problematieken.

Dat vergt maatwerk voor alle kernen om de leefbaarheid op peil te houden.

Leefbaarheid heeft alles te maken met mensen. Als er goed en met respect omgegaan wordt met mens en omgeving, is de leefbaarheid daarmee gediend. Daarnaast willen wij de leefbaarheid en de bevordering daarvan binnen de grenzen van het redelijke en haalbare met maatwerk faciliteren voor onze burgers.

De coalitie CDA fractie en Fractie Franssen willen met dit akkoord aangeven welke ambities zijn hebben voor de komende raadsperiode van 2010 - 2014.

De belangrijkste thema's zijn onder andere:

- Leefbaarheid van de kernen;
- Ondersteuning verenigingen;
- Ruimte voor nieuwe ontwikkelingen in de bedrijfsector.

Ook de crisis op de financiële markt zal in de gemeente Gulpen – Wittem voelbaar zijn. In de komende periode worden de gemeenten vanuit de rijksoverheid op hun bijdrage gekort. Hetgeen betekent, dat gemeentes worden geconfronteerd met ingrijpende bezuinigingen. Volgens de meest recente berekeningen betekend dat voor onze gemeente, dat we jaarlijks zullen moeten werken met een structureel tekort van € 700.000.

Het is een uitdaging om deze bezuinigingsopgave te kunnen realiseren en een politieke verantwoordelijkheid om heldere keuzes te maken.

Daarbij worden deze keuzes vooral gemaakt op basis van de hiervoor genoemde ambities.

... Leefbaarheid door maatwerk!....

Ook wil de coalitie de komende periode primair het reeds vastgesteld beleid uitvoeren en verder terughoudend zijn met het ontwikkelen van nieuw beleid. Derhalve kiezen wij ervoor om buiten het akkoord, geen nieuwe visies meer op te stellen maar vooral om de vastgestelde strategische visie en vastgesteld beleid uit te voeren. Bij een ontkomen van het moeten ontwikkelen van nieuw beleid worden eerst de financiële consequenties daarvan in kaart gebracht.

Het accent leggen wij op: *plannen uitvoeren, handen uit de mouwen steken en vooral doen!*

Gulpen-Wittem, maart 2010

2 De “Prioriteiten 2010-2014”.

2.1 Bestuur

2.1.1 Strategische visie.

In 2009 is door de raad de strategische visie “ Duurzaam versterken en ontwikkelen” vastgesteld. In deze visie worden trends op het gebied van de demografie, economie en ecologie gesignaleerd. Ook wordt een schets gegeven van de maatschappelijke ontwikkelingen. Het onderkennen van nieuwe ontwikkelingen is van belang omdat deze van grote invloed zijn op de twee kernkwaliteiten van de gemeente, de leefbaarheid in de kernen en ons bijzondere natuur- en cultuurlandschap. De strategische visie moet doormiddel van uitvoeringsnotities en tussenkomst van de raad, geconcretiseerd worden.

De inventarisatie operationalisering van de Strategische Visie is uitgevoerd, waarmee een overzicht is ontstaan van beleidsterreinen die wel en niet aansluiten bij de Strategische Visie. Op basis hiervan zijn een viertal werkvelden aangewezen die met voorrang “Strategische Visie Proof” worden gemaakt. Deze vier werkvelden zijn allen als belangrijk aan te merken binnen de samenwerkingsgedachte. Het betreft:

- **Kernenbeleid:** Bij de drietrapsbenadering als strategische keuze, mag een uitwerking van kernenbeleid niet ontbreken. Bovendien is kernenbeleid in domein 2 van de samenwerking met Vaals en Valkenburg benoemd als pilot.
- **Economisch beleid:** Gelet op de demografische ontwikkelingen, is het van belang dat Gulpen-Wittem inzet op een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Met het project Euregionaal Vestigingsklimaat (onderdeel van de in voorbereiding zijnde Heuvellandagenda) wordt beoogd de aantrekkelijkheid van het Euregionaal vestigingsklimaat in deze regio te verbeteren.
- **Milieu:** Bij een visie waar duurzaamheid en behoud van erfgoed zo nadrukkelijk is vastgelegd, hoort klimaatbeleid waarin de gemeentelijke doelstellingen zijn vastgelegd. Op dit moment is er geen klimaatbeleid. Daarom moet het werkgebied milieu met voorrang SV- proof worden gemaakt.
- **Toeristisch beleid:** Een tweede project voortkomend uit de Heuvellandagenda is de realisatie van groene opgaven in combinatie met de toeristische producten “Vlakfietsroute en Ontvangstcentra Zuid- Limburg”. Dit project moet ook worden geïntegreerd in het toeristisch beleid van Gulpen- Wittem. De koppeling met strategische uitgangspunten is ook van essentieel belang.

De concrete planning van het “Strategische Visie Proof” maken van deze werkvelden is afhankelijk van de ontwikkelingen en beslissingen omtrent de samenwerking. Verder zijn ook een aantal “quick wins” benoemd. Dit zijn projecten die direct kunnen worden opgepakt en bijdragen aan de integratie van de Strategische Visie. Concreet gaat het om de volgende acties:

- Er is een portefeuillehouder strategie aangewezen die voorstellen die worden ingebracht in het college of in de gemeenteraad toetst aan strategische doelstellingen.
- Er wordt een protocol ontwikkeld voor het opstellen, evalueren, monitoren en bijstellen van de strategie en doelstellingen. Concreet betekent dit dat de inventarisatie zoals uitgevoerd in dit project ieder jaar wordt uitgevoerd.
- In het format van het B&W- advies wordt een open vraag toegevoegd waarin de relatie met de Strategische Visie in enkele regels wordt toegelicht. De gesloten vraag over de relatie met de Strategische Visie wordt verwijderd.
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen als gunningcriterium bij opdrachtverstrekking binnen de Wmo.
- Project waarbij wordt ingezet op actiever aanbod van mediation.
- Agentschap (het voormalige Senternovem) heeft 45 criteria opgesteld ter bevordering van duurzaamheid in de breedste zin van het woord. Deze worden in het nieuwe aanbestedingsbeleid (2010) opgenomen.
- Duurzaamheidsaspecten meenemen in aanbesteding drukwerk 1^e kwartaal 2010.
- Er is een werkgroep opgericht waarbij wordt gekeken naar de kansen met betrekking tot duurzaamheid op het gebied van inkoop, aanbesteding en gebouwenbeheer. Hierbij worden ook externe partners betrokken. De resultaten hiervan worden in de eerste helft van 2011 gepresenteerd.

2.1.2 Intergemeentelijke samenwerking.

Wij werken op diverse terreinen samen met andere gemeenten. In deze samenwerking vinden wij de volgende twee samenwerkingsinitiatieven met name van belang.

Vaals en Valkenburg

De samenwerking met Vaals en Valkenburg is formeel in juli 2009 door de raden van de drie gemeenten opgestart om te komen tot drie ambitieuze, flexibel opererende gemeenten die samen een betere dienstverlening, meer slagkracht genereren en adequaat inspelen op nieuwe uitdagingen. Uitgangspunt is dat deze samenwerking vanuit de inhoud, bottom-up wordt vormgegeven. Door de raden zijn daarbij drie domeinen benoemd:

- Domein 1: een gemeentegrensoverstijgende strategische visie voor Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg en daarvan afgeleid een heuvellandagenda.
- Domein 2: vergelijken en herijken van diverse beleidsterreinen. Als Pilots zijn gekozen voor het uitwerken van voorstellen op het gebied van WMO, sociale zekerheid, kernenbeleid/burgerparticipatie en het organiseren van een week voor de jeugd.
- Domein 3: onderzoeken van samenwerkingsmogelijkheden op het terrein van de ondersteunende processen.

Van provinciezijde is een stimuleringssubsidie toegekend voor dit initiatief.

Deze lokale samenwerking moet in periode 2010-2014 geconcretiseerd worden. Het doel daarbij is efficiënter werken. Dit betekent niet een bezuinigingsoperatie op personeel maar wel meer/betere – zowel in kwaliteit als kwantiteit - dienstverlening voor hetzelfde geld.

De bestuurlijke aansturing van de lokale samenwerking zal plaatsvinden door de drie gemeentebesturen

Heuvelland

De samenwerking binnen de regio Heuvelland is een gecombineerd initiatief van burgemeesters en portefeuillehouders Fysiek/Economie. Doel van dit initiatief is het creëren van een regionaal overlegplatform voor de 7 Heuvellandgemeenten (Eijsden, Gulpen-Wittem, Maastricht, Margraten, Meerssen, Vaals en Valkenburg), dat past binnen de structuur van het zgn. Gebiedsgericht werken. Het sluit aan bij de regiodialoog zoals deze plaatsvindt binnen de Limburgse stedelijke netwerken. Het platform is het overlegorgaan dat met provincie en rijk afspraken maakt over regionaal, provinciaal en nationaal beleid. De in gang gezette acties hebben inmiddels geresulteerd in het opstellen van een drietal startnotities:

- Thema 1: het Euregionaal vestigingsklimaat.
- Thema 2: de Groene Opgaven (waaronder de aanleg van vlakfietsroutes).
- Thema 3: de vitalisering van het Heuvelland in karakteristieke en monumentale panden dienstverlenende, kleine kennisintensieve (ICT) en ambachtelijke activiteiten stimuleren, beperkingen wegnemen (bijv. door aanleg glasvezelkabelnetwerk en RO beperkingen wegnemen). De portefeuillehouder van Gulpen-Wittem is hiervan de bestuurlijk trekker in de regio.

Wij willen de samenwerking in het Heuvelland strategisch verder uitbouwen om landschap, natuur en toerisme te versterken en meer middelen van Provincie, Rijk en Europa te verwerven.

Wij maken werk van de uitvoering van de startnotities op het gebied van deze drie thema's en willen dit verder uitbouwen.

2.1.3 Projectmatig werken

In 2009 is een nieuwe projectstructuur opgezet om de samenwerking tussen medewerkers van de diverse beleidsterreinen te bevorderen en daarmee de integraliteit bij het voorbereiden en ontwikkelen van beleid beter te verankeren. De grote projecten zijn:

1. Regionale samenwerking: Euroconnectie, vlakfietsroutes, vitalisering Heuvelland.
2. Samenwerking Vaals/ Valkenburg/Gulpen-Wittem.
3. Implementeren accommodatiebeleid.
4. NV Vrijtijdcentrum Gulpen.
5. Ontwikkeling omgeving gemeentehuis inclusief een Centrum voor Jeugd en Gezin en vervangende nieuwbouw Bernardusschool/Triangel.
6. Ontwikkeling gebiedsvisie Wijlre, incl. nieuwbouw basisschool.
7. Opstellen uitvoeringsplan strategische visie.
8. Bestemmingsplannen actualiseren en digitaliseren.

9. Opstellen structuurvisie.
10. Basisregistratie BAG.
11. SMART begroting.
12. Digitalisering Documentaire informatievoorziening.
13. Bezuinigingen.
14. Klanten Contact Centrum, incl. invoering kwaliteitshandvesten.
15. Invoering Omgevingsvergunning/WABO.

Wij willen het projectmatig werken nog verder verstevigen binnen de gemeente omdat dit bijdraagt aan beheersbaar, integraal en zakelijk werken. Daarbij moet de projectleider fungeren als hét aanspreekpunt binnen het project. Waar nodig wordt een van de portefeuillehouders benoemd als projectwethouder voor een concreet project.

2.1.4 Dienstverlening

Dienstverlening aan burgers/bedrijven moet zich kenmerken door een pro actieve houding van onze ambtenaren, korte doorlooptijden van behandeling van aanvragen en klachten en uitbreiding van de digitale dienstverlening. Hiervoor zetten wij onder andere in op de onderstaande zaken.

Gemeenten vormen straks voor burgers en bedrijven het zgn. "Eerste overheidsloket". Voor dat doel verwacht het rijk dat in elke gemeente een Klantencontactcentrum (KCC) ingericht wordt. Via een KCC moet de burger een eenduidige en goede dienstverlening krijgen via alle kanalen waarop hij/zij de gemeente/overheid benaderd. Of dit nu via een brief, de mail, de website of telefoon is. En zowel voor gemeentelijke zaken als ook voor diensten van andere overheden. Hiervoor moeten de ondersteunende processen aan dienstverlening steeds verder geoptimaliseerd zijn. Het KCC moet in 2014 gereed zijn.

Ter bevordering van de transparantie zal de kwaliteit van de dienstverlening vastgelegd worden in kwaliteitshandvesten. Deze wordt uitgedrukt in wachttijden, voortgang afhandeling en beschrijving van de kwaliteit van het eindproduct.

De werkhouding van het ambtelijk apparaat willen wij steeds verder optimaliseren. Daarbij zijn zaken als een openhouding (ja, mits principe), behandel de klant zoals je zelf graag behandeld zou willen worden (antwoord op tijd, ben duidelijk in je antwoord, neem klachten serieus en handel op tijd af, werp geen regels op die niet nodig zijn) belangrijke items.

Digitale dienstverlening via Internet en onze website, verbetering van de telefoon- en receptiefunctie maken onderdeel uit van het KCC. In 2010 zal de telefoonvoorziening opnieuw ingericht worden. Verder werken wij voortdurend aan verdere verbetering van onze website. Doel is om deze geheel in te richten als interactief communicatiemiddel. Onze website is verrijkt met faciliteiten als DigiD, VIND-catalogus, bekendmaken van werkprocessen.

Wij kiezen er daarbij ook voor om zoveel mogelijk te investeren in duurzame ICT-technologie.

Er zijn inmiddels twee klanttevredenheidsonderzoeken inzake de dienstverlening van de gemeente uitgevoerd. Onze dienstverlening is in het laatste onderzoek beoordeeld met het cijfer 7,3 (was 7,1). De aanbevelingen, die uit dat onderzoek naar voren komen, zijn besproken met een klankbordgroep en daarna overgenomen. Het is de bedoeling dat dit soort onderzoeken regelmatig herhaald worden om de kwaliteit van de dienstverlening bij voortdurend te monitoren en waar mogelijk te verbeteren. Wij streven daarbij naar een totaalcijfer van 7,5.

De gemeente beschikt en beheert veel informatie, onder andere van burgers. Met deze informatie moet zorgvuldig omgegaan worden. Er wordt gewerkt aan een informatiebeveiligingsplan, waarin uitvoeringsmaatregelen beschreven en nageleefd worden om de gemeentelijke informatie afdoende te beschermen voor oneigenlijk gebruik en misbruik.

Andere maatregelen, waaraan gewerkt wordt zijn:

- Verminderen van de administratieve lasten (voor burger, bedrijven en verenigingen) en verder verbeteren van het vergunningverleningsproces. Wij kiezen ervoor om een duidelijk vervolg te geven aan het project van 2008. Daarbij willen wij de mogelijkheden inventariseren samen met maatschappelijk middenveld.

- Uitvoeren van de administratieve lastenverlichting voor verenigingen zoals vastgesteld in het subsidiebeleid.
- Digitaal beschikbaar stellen van informatie over bestemmingsplannen en vergunningprocedures.

2.1.5 Algemeen

Integriteit.

Continu aandacht voor integer handelen. De afgelopen tijd is hier veel tijd en aandacht naar uitgegaan. Grote projecten hiervoor zijn de komende tijd niet meer nodig, wel continue proces. In de gemeente Gulpen-Wittem werken wij reeds met de integriteittoets voor wethouders.

Vergaderstructuur en –proces

Vergaderingen moeten korter (vergaderingen op hoofdpunten, niet in herhaling vallen met voortraject en ook niet hetzelfde blijven herhalen in de raadsvergadering zelf).

Doorlooptijd moet korter (kortere aanlevertijd van stukken tot aan vergadering)

Ronde Tafel Gesprekken evalueren en aanpassen zodat we de meningen van onze burgers kunnen peilen over de agendapunten van de raad, maar daarbij ook ruimte bieden voor de politieke discussie en het aangeven van een voorlopig standpunt.

Aansturing/kaderstelling door raad:

Het is belangrijk dat de raad op de hoogte is van de financiële aspecten van een voorstel alvorens besluit te nemen. Hiervoor ook de raad in een vroegtijdig stadium betrekken.

De raad dient duidelijke kaders stellen (niet voor verschillende interpretatie vatbaar) richting organisatie en daarbij ook rekening te houden met de werkwijze van de organisatie.

2.2 Kernenbeleid / Burgerparticipatie

Ondanks de tijd van krimp en bezuinigingen moet het voor alle groepen van burgers aangenaam wonen en leven blijven in de kernen. Dit willen wij bereiken, door ons:

- In te zetten op de eigenheid van de kernen, dus maatwerk in alle kernen.
- Verenigingen te zien als de spil/drijfveer van de kernen.
- Een integrale aanpak bij plannen op het gebied van wonen, werken, leven en cultuur.
- Burgerparticipatie: mensen willen meedenken dus kiezen wij voor bijv. de arrangementenmethode of zelfs een vorm van zelfsturing (binnen nog te bepalen grenzen).
- Onderwijs in iedere kern aangezien dit bijdraagt aan de vitaliteit en leefbaarheid in de kernen met dien verstande dat kwaliteit van onderwijs gegarandeerd blijft.

In het kader van de samenwerking met Vaals en Valkenburg is kernenbeleid/burgerparticipatie reeds in een raadsopdracht opgenomen. Dit moet voortvarend conform opdracht uitgevoerd worden. Verder vormt de strategische visie het beleidskader voor het kernenbeleid en is het kernenbeleid mede verankerd in het accommodatiebeleid. In de Uitvoeringsnota WMO is een koppeling gelegd met het kernenbeleid.

In de nota Interactief Beleid wordt aangegeven hoe en op welke wijze de communicatie met en de betrokkenheid van de burger bij het gemeentelijk beleid vorm gegeven dient te worden.

Interactieve beleidsvorming is tot nu toe bij twee projecten succesvol toegepast. Voor de komende periode wordt per project bekeken of wij beleid interactief kunnen opstellen d.m.v. het toepassen van de arrangementenmethode, discussieavonden, werkatelier, gemeentelijke enquête, digi-panel, klankbordgroepen en dergelijke.

Wij werken verder met diverse overlegplatforms en willen het overleg met diverse maatschappelijke organisaties verder versterken.

2.3 Handhaving van wet en regelgeving.

Preventief optreden van gemeente en politie krijgt meer en nadrukkelijker aandacht evenals integrale handhaving, waarbij verschillende handhavingaspecten in één controlegang worden meegenomen. Het integraal handhavingsbeleid wordt aan de hand van een handhavingsprogramma verder doorgevoerd en geïntensiveerd.

2.4 Openbare orde en veiligheid

In 2010 wordt een integraal veiligheidsplan opgesteld. In het beleid zijn vijf veiligheidsvelden (deelgebieden) opgenomen:

- Veilige woon- en leefomgeving
- Jeugd en veiligheid
- Bedrijvigheid en veiligheid
- Fysieke veiligheid
- Integriteit en veiligheid

Verder kiezen wij voor de volgende items:

- Brandweer kazerne Mechelen behouden t.b.v. korte aanrijtijden en het voorkomen van kapitaalvernietiging, door verlenging van de huurovereenkomst.
- Bestrijding van overlast en vandalisme bij uitgaansgelegenheden.
- Beperken van de overlast door toerfietsers, motoren en groepen scholieren. Dit door meer handhaving, een betere spreiding van evenementen, het beperken van het aantal massale toertochten en heldere afspraken in de regio over een aantal grensoverschrijdende toertochten (zie ook onderdeel verkeer en vervoer). Voor 2010 zijn controles gepland. Wij willen dat de gemeente met de politie bekijkt of deze controles jaarlijks uitgevoerd kunnen worden.
- Transparant toetsingsbeleid voor brandveiligheid bij controles van openbare gebouwen, scholen, verzorgingstehuizen en andere gebruiksgebouwen. Waar mogelijk harmoniseren voor de drie gemeenten.

2.5 Verkeer en vervoer.

Gemeentelijk Verkeer- en VervoersPlan (GVVP)

Er is een actueel gemeentelijk verkeer- en vervoersplan. Aandachtspunten daarin zijn het recreatief verkeer mede in relatie tot het economisch verkeer. Door de ontgroening/vergrijzing worden andere eisen gesteld aan de infrastructuur. De versterkte aandacht voor verkeersveiligheid heeft geleid tot een vermindering van het aantal verkeersdoden en –gewonden. Wij gaan op de ingezette weg door.

Voor de uitvoering van het GVVP benoemen wij de volgende aandachtspunten:

- Bij reconstructie van wegen fietssuggestiestroken aanleggen.
- Verkeersluwe fietsroutes voor zowel scholieren als toeristen realiseren.
- Trottoirs en openbare ruimte goed toegankelijk maken, ook voor mensen met kinderwagens en mindervaliden.

Openbaar vervoer

Wij willen inzetten op het behoud van openbaar vervoer en bus frequenties door alle kernen.

Als gemeente moeten we alert zijn dat het openbaar vervoer – in de verschillende vormen zoals wij dat nu kennen – aansluit bij de behoeften, goed bereikbaar en betaalbaar blijft zeker voor mensen die sterk afhankelijk zijn, zoals ouderen, scholieren en gehandicapten. Een periodiek overleg met Veolia (en eventueel andere vervoeraanbieders) is daarvoor gewenst. Voor ouderen, mindervaliden etc. is het van belang dat zij regelmatig goed worden geïnformeerd over de voor hen beschikbare vervoermogelijkheden en voor hen aangepaste tariefstellingen.

Indien mogelijk willen wij het openbaar vervoer uitbreiden om toeristisch gemotoriseerd verkeer te verminderen, onder andere met arrangementen voor toeristen voor het openbaar vervoer. De gemeente neemt het initiatief voor het voeren van overleg hiervoor met de VVV, bedrijven, buurgemeenten en Veolia.

Bovendien vinden wij het toegankelijker maken van bushaltes en het behouden van bushaltes in alle kernen belangrijk. Een aandachtspunt is het plaatsen van fietsenstallingen/-rekken bij busstations in kernen bij terrassen waar veel fietsaanbod is.

Verder zetten wij met name in op:

- Rationeel beheer openbare verlichting conform vastgesteld beleidsplan Openbare verlichting. Aandachtspunt is daarbij de wegen tussen kernen, die (intensief) worden gebruikt door scholieren en andere fietsers. Te weinig licht verhoogt nl. het gevoel van onveiligheid. Het gebruik van lichtbronnen die de natuur minimaal verstoren hebben in deze onze voorkeur.
- Veilige school-thuis-routes voor scholieren creëren bij reconstructie van wegen.
- Eenduidig en klantvriendelijk parkeersysteem Gulpen en kernen conform de vastgestelde regeling. Wel willen wij ticketkoop zo gebruiksvriendelijk mogelijk maken. Hiervoor onderzoeken wij de mogelijkheid van één parkeerkaart voor de hele kern Gulpen. Verder kiezen wij voor - het handhaven van - gratis parkeren buiten de kern Gulpen.
- Een actie gericht op het beïnvloeden van het verkeersgedrag door specifieke verkeersdeelnemers in het Heuvelland, zoals groepen scholieren, recreatieve fietsers, motoren (zie ook onderdeel handhaving)
- Ondersteunende voorzieningen voor ouderen zoals leuningen, rolator toegangen aanbrengen bij trappen en bij openbare gebouwen

Zaken die reeds in uitvoering zijn:

- Herinrichting van busstation Gulpen;
- Infra-projecten gemeente Gulpen-Witterm 2009-2014 (reconstructie wegen, rioleringen e.d.), zijn weergegeven in het volgende overzicht:

Jaar van uitvoering	Wegreconstructies/infraprojecten
2010	Slenakerweg (tussen Euverem en Beutenaken) + Grensweg (Slenaken)
2010	Lemmensstraat (Ingber) i.c.m. maatregelen SWP/GRP+
2010-2012	Busstation Gulpen
2011	Dr. Poelsstraat - In het Diepe Broek (Gulpen) i.c.m. maatregelen SWP/GRP+
2011	Parallelweg - Stationsweg - Piet van Breemenstraat, na project N595 (Wijlre) i.c.m. maatregelen SWP/GRP+, ,
2011	Capucijnenweg (tussen Mechelen en Wahlwiller)
2011	Willem Alexanderplein - Schoolstraat (Gulpen)
2011	Piepertweg-Baron van Thiemesweg (Eys) i.c.m. maatregelen SWP/GRP+
2011-2012	Hoebigerweg - Past. Duckweilerweg - J.C. Schlaunstraat - Dr. Poelsstraat (Eys) i.c.m. maatregelen SWP/GRP+
2011-2012	Kelderweg - Op de Kamp (Eys) i.c.m. maatregelen SWP/GRP+
2011-2012	Kruisweg - Oude Baan - Lantaarnvaart - Engergats - Einderstraat (Wahlwiller) i.c.m. maatregelen SWP/GRP+
2012	Groenestraat, Na project N598, (tussen Reijmerstok en gemeentegrens Margraten)
2012	Reijmerstokkerdorpsstraat, na project N598 (van viaduct tot Slenakerweg)
2012	Mr. Dr. Froweinweg, afh. van OAS-WBL (Eys)
2013	Elkenraderweg (tussen Wijlre en Eysersheide)
2013-2014	Vijfbundersweg-Vrakelbergerweg (tussen Etenaken en gemeentegrens Voerendaal)
	Riolvervanging / aanleg rwa /basisinspanning / afkoppelen verhard oppervlak / randvoorzieningen / bestrijding wateroverlast
2010	Dyonisiusweg, afkoppelen (Wahlwiller)
2010	Terzieterweg, relining (Epen)
2011	Wittermer Allee ventweg, vervanging +rwa+afkoppelen (Witterm)
2011	Kampsweg + CR/L + BBB + groene berging, afkoppelen+randvoorziening (Euverem)
2011	Bestrijding wateroverlast Engelsdalstraat (Slenaken)
2011-2012	Prov.weg de Hut-de Plank, lift mee met project N598 (vervanging)
2012	Reijmerstokkerdorpsstraat-Jonkersbosweg-Molenweg afkoppelen, na project N598 (Reijmerstok)
	Diverse rioolaanpassingen, zie inv. lijst + uitkomst OAS

2.6 Toerisme, Recreatie en Economie, Kunst en Cultuur

2.6.1 Toerisme.

In 2010 wordt gestart met de uitvoering van de nieuwe toeristische visie "Gulpen-Witterm: Hart van 't Heuvelland".

Voor de komende jaren staan de volgende onderwerpen op het programma:

- Vaststellen van een nota kampeerbeleid, waarin ook kamperen bij de boer wordt geregeld.
- Ontwikkeling jaarrond evenementenkalender.

- Organisatie Ondernemersbijeenkomst.
- ReliGuide.
- Themawandeling wegkruisen.
- Beleef het Rode Pad.
- Ontwikkeling waterleerpad langs de Eyserbeek.
- Epen Bronnenland.
- Participatie GrenzenRoute.
- Bloem- en Kruidenrijke Akkerranden.
- Onderzoek naar vlakfietsroutes (thema 2 Heuvellandsamenwerking).
- Verbeteren van de belevingswaarde in het project Walk&Find.
- Aanleggen van kalkgrasland Gulperberg.
- Realiseren van een natuurspeelplaats op de Gulperberg.
- De landelijke VVV fietsdag.
- De gedichtenroute langs de Geul.
- Plaatsen van houten wegwijzers langs wandelroutes.

Verder worden initiatieven ontplooid voor landgrensoverschrijdende samenwerking met Belgische grensgemeenten.

In het algemeen willen wij ontwikkelingsmogelijkheden bieden voor toerisme. Daarbij willen wij kwantiteit koppelen aan kwaliteit. Dit betekent dat we alleen inzetten op uitbreiding van het aanbod wanneer dit kwalitatief verantwoord is.

Verder zetten wij in op behoud en verhogen van inkomsten uit toerisme door meer toeristen danwel meer bestedingen per toerist. De gemeentelijke tarieven voor de toeristenbelasting worden niet verhoogd.

Andere belangrijke aandachtspunten zijn:

- Wandelpaden onderhoud.
- Nastreven van recreatief medegebruik van water en natuur.
- Realiseren van passende dagrecreatieve voorzieningen. Behoud van een betaalbaar Mosaqua voor de bezoekers en doelgroepen..
- Afstemming en goede spreiding van diverse evenementen.

2.6.2 Economie.

Het beleid is gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijven, die passen in de positionering van Gulpen-Wittem in het heuvelland. Te denken valt aan bedrijven in de innovatieve technologie en personal care. De vele monumenten en karakteristieke panden in het buitengebied kunnen hiervoor een rol van betekenis spelen. In het bestemmingsplan Buitengebied is met deze ontwikkelingen rekening gehouden.

De agrarische sector is van groot belang voor het behoud en het beheer van het (cultuur)landschap. Agrarische bedrijven kunnen hun positie versterken door behoud van ontwikkelingsmogelijkheden in de primaire alsook in de verbredingsactiviteiten.

Mogelijkheden worden geschapen om vergunningen digitaal te kunnen aanvragen (zie ook onderdeel dienstverlening).

Er vindt regulier overleg plaats met Ondernemersverenigingen, MKB, LIOF, Horeca en LLTB om een betere afstemming tussen beleid en ontwikkelingen in bedrijfsleven te bereiken.

Een lijst van gemeentelijke monumenten als aanvulling op rijksmonumenten wordt voorbereid. Het project Kasteel Neubourg te Gulpen geldt als een speciaal project.

Buitengebied

Het buitengebied willen wij niet op slot doen maar wij willen wel zorgen voor behoud van landschap en cultureel erfgoed (ons kapitaal). Hiervoor zetten wij in op o.a.:

- ontwikkelingsmogelijkheden (incl. basisactiviteiten) voor de landbouw stimuleren, door:
 - Zo weinig mogelijk gronden onttrekken aan landbouw;
 - Kijk naar mogelijkheden voor primaire ontwikkeling en verbreding van landbouw;
 - Landbouw inzetten bij onderhoud/beheer natuur en landschap.

- (zorg)wonen/werken (kleine hoogwaardige technologische) bedrijven. Woningen(zorg) en/of bedrijven eventueel inbedden in oude panden/oude boerderijen (karakteristieke panden). Hier ligt een duidelijke link naar thema 3 van de samenwerking heuvelland (vitalisering Heuvelland).
- Geen nieuwbouw in buitengebied m.u.v. de bestaande regelingen zoals Ruimte voor Ruimte, Rood voor Groen, e.d..

Bedrijvigheid

Belangrijk is dat de plaatselijke economie blijft draaien en zetten hier in op:

- Ontwikkelingmogelijkheden van kleinschalige bedrijven (niet milieuvervuilend, of sterk verkeersaantrekkende werking e.d.) stimuleren (zie ook thema 1 en 3 van de Heuvelland samenwerking). Daarbij steken wij in op dienstverlening, toerisme, wellness en MKB.
- Grote (industriële) bedrijven horen niet thuis in Gulpen-Wittem. Deze moeten naar bedrijventerrein elders.
- Ideeën ontwikkelen om jonge relatief hoger opgeleide mensen naar Gulpen-Wittem te trekken om te werken en liefst ook om te wonen (zie ook thema 1 en 3 Heuvelland samenwerking).

Specifieke kansen

- I.v.m. het aanstaande vertrek van Sophianum uit Nijswiller moet z.s.m. een inventarisatie opgesteld worden van de mogelijkheden versus de kosten en baten. In deze kijken wij naar duurzame invulling van locatie onder andere gericht op ontwikkelingen op onderwijsinstellingen in Aken en Maastricht en regionale/internationale dienstverlening. Aandachtspunt daarbij is het huisvesten van verenigingen. Mogelijk biedt de basisschool tussen Nijswiller/Wahlwiller daarvoor ook nog mogelijkheden.
- De realisatie en exploitatie van zorggerelateerde sociale huurwoningen en een verpleeghuis door Vivre. Dit project is reeds vergevorderd met de voorbereidingen en biedt kansen voor zorg, wonen en werken.
- De heuvellandsamenwerking biedt ook specifieke kansen en in dat kader met name thema 1 en 3. Derhalve nemen wij hieronder de doelstellingen van die thema's expliciet op.

Thema 1 Heuvellandsamenwerking: Project Euregionaal Vestigingsklimaat

In het kader van de samenwerking in het Heuvelland willen we in de regio Maastricht en Heuvelland de aantrekkelijkheid van het Euregionaal vestigingsklimaat verbeteren. Met het oog op toekomstige tekorten op de arbeidsmarkt moet dit project leiden tot een aantal concrete maatregelen, die de grenzen slechten en barrières voor inwoners wegnemen.

In dit project willen wij ons vooral richten op maatregelen op het terrein van de arbeids- en kennismigratie.

Thema 3 Heuvellandsamenwerking: Vitalisering Heuvelland

Doelstelling is de vitalisering van het buitengebied van het Heuvelland. Dat willen wij doen door het faciliteren door de overheid/gemeente van het exploiteren door particulieren van karakteristieke solitaire panden en boerderijen, monumenten enz., waardoor deze behouden blijven voor het nageslacht. Een voorwaarde daarvoor is bijvoorbeeld een goede digitale ontsluiting en het versoepelen van gebruiksvoorschriften bestemmingen waardoor kansrijke commerciële duurzame activiteiten ontplooid kunnen worden.

Met een veelheid aan hoogwaardige kennisinstututen in de directe nabijheid lijkt dit een aantrekkelijk alternatief voor kennisintensieve bedrijven. Een en ander wordt uiteraard omgeven met de nodige randvoorwaarden om de kwaliteit van het buitengebied te waarborgen.

2.6.3 Kunst en Cultuur.

De gemeente neemt deel aan het regionaal fonds Cultuurparticipatie en is voorlopig gericht op deelname van leerlingen van basisscholen aan het project Culturele Loopbaan. Een klankbordgroep/platform Kunst en Cultuur zal in 2010 verder invulling geven aan het op de kaart zetten van kunst en cultuur in Gulpen-Wittem en waarbij een verbinding gemaakt wordt met toerisme en het daarbij betrekken van verenigingen.

Wij hebben een project opgestart om het cultuur en historisch erfgoed te digitaliseren (zie hierna bij Bibliotheek).

Verder kiezen wij voor meer aandacht en geld voor volkscultuur om waardevolle tradities te behouden, de gemeenschapszin in de kernen te stimuleren en tevens de aantrekkelijkheid voor het toerisme te versterken. Hiervoor willen wij o.a. de subsidies behouden voor actieve verenigingen op het gebied van cultuur (zie ook onderdeel Subsidies). Nieuwe vrijwilligersinitiatieven moeten ook op steun kunnen

rekenen, ook als zij geen rechtspersoon zijn. Verenigingen die willen samengaan, zullen wij ondersteunen om het culturele erfgoed te behouden.

Monumenten

Rijksmonumenten zijn beschermd. Karakteristieke panden zijn en worden aangewezen en beschermd via het bestemmingsplan en de gemeentelijke monumentenverordening. Wel handhaven wij daarbij de mogelijkheden voor het in pandig verbouwen en gebruiken van deze panden.

Bibliotheek

In 2009 is de Bibliotheek met subsidie van de Provincie gestart met het project Digitalisering Cultureel en Historisch Erfgoed. Dit project wordt uitgevoerd met verenigingen en bedrijven.

In 2010 gaat de bibliotheek meedoen in de projecten virtueel Centrum voor Jeugd en Gezin Heuvelland en in het project Jonginheuvelland.nl.

2.7 Onderwijs

Leefbaarheid begint bij scholen. De scholen dienen in de buurt van de kinderen te zijn. Kinderen kunnen naar school in hun eigen vertrouwde omgeving en andere kinderen leren kennen uit de eigen omgeving. Door scholen in de eigen kernen te behouden ontstaat er ook minder mobiliteit. Scholen kunnen ook nog andere sociale functies hebben in een dorp. Buitenschoolse opvang, clubjes, sport in de gymzaal enz..

Daarom vinden wij het belangrijk dat er in alle kernen basisscholen blijven bestaan, met dien verstande dat kwaliteit van onderwijs gegarandeerd blijft.

Het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) zal de komende jaren als leidraad gebruikt worden. Uitgangspunt in het IHP is het versterken van de vitaliteit en leefbaarheid van de kernen, waarbij we de onderwijsvoorzieningen zo lang mogelijk in stand proberen te houden.

De raad heeft besloten voor een integrale aanpak bij de vervangende nieuwbouw van de school voor (voortgezet) speciaal onderwijs de Bernardusschool en de basisschool Triangel en daarmee te bewerkstelligen dat er tevens een Regionaal Centrum voor Jeugd en Gezin ontstaat. In dat centrum worden voorzieningen opgenomen, waarvan de 6 heuvellandgemeenten gebruik zullen gaan maken. In 2010 zal verder gewerkt worden aan de realisatie van dit plan.

Het behoud van het speciaal onderwijs binnen onze gemeente vinden wij vanzelfsprekend. Ook de aanwezigheid van het Sophianum vinden wij van groot belang voor onze gemeente en de regio. Indien Sophianum vertrek naar Gulpen voorstaat, zullen wij daar alle medewerking aan verlenen (zie ook kopje specifieke kansen in 'economie').

Er is een ontwikkelingsplan voor de herinrichting van het gebied (gebiedsvisie) rondom de basisschool te Wijlre, waarbij voorzien wordt in nieuwbouw van een Brede School. De nieuwbouw van de school in Wijlre heeft prioriteit. In de gebiedsvisie wordt rekening gehouden met het aanwijzen van maatschappelijke zones.

Verder willen wij in overleg met de scholen jaarlijks een slotmanifestatie voor de scholen organiseren.

2.8 WMO en sociale zekerheid

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Onder dit hoofdstuk vallen alle prestatievelden die genoemd staan in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (bijv. informatie, advies en cliëntondersteuning en het verzorgen van hulp in de huishouding).

De WMO-beleidsplannen zijn beschikbaar en worden uitgevoerd. Voor de uitvoering van de WMO wordt zoveel als mogelijk samengewerkt met andere gemeenten.

We beschikken over een kadernota WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning). De WMO-dienstverlening, zoals deze door de gemeente uitgevoerd wordt, is zeer positief ontvangen.

Nadrukkelijk kiezen wij voor:

- Ondersteuning van ouderen in WMO raad en BOG.
- Aanpak van vergrijzingsproblemen en vereenzaming bij o.a. groeiende groep alleenstaanden door signaalfunctie te organiseren en samenwerking met Zonnebloem en Kerken.

Een programma Vrijwilligers en Mantelzorgers is door de raad vastgesteld. Hieraan zullen wij uitvoering geven.

Op het gebied van vrijwilligerswerk zal voor 2010 de ontwikkeling van een vrijwilligersloket voor de 3 gemeenten (met Vaals en Valkenburg) ingesteld worden.

De financiële aspecten van de WMO vragen om continue aandacht omdat blijkt dat de op dit moment beschikbare middelen ontoereikend zijn. Dit betekent dat de doelmatigheid van het beleid getoetst en geëvalueerd wordt in relatie tot de financiële beheersbaarheid van de uitvoering met de mogelijkheid dat er aanpassingsvoorstellen volgen.

Daarbij kiezen wij voor een sober en adequaat voorzieningen niveau, denk daarbij o.a. aan:

- Creatieve en effectieve manier van WMO gelden inzetten.
- Regelmatig nagaan of wij de juiste middelen voor de juiste mensen inzetten.
- Analyse huidige regelingen/verstrekkingen (d.m.v. benchmark). Als tekort blijkt, aanvullende middelen zoeken. Wel duidelijke criteria en uitgavenplafond.

Sociale zekerheid

De uitvoering van de sociale zekerheidsregelingen zijn opgedragen aan de intergemeentelijke sociale dienst Pentasz Mergelland. In aanvulling op bestaande wettelijke regels heeft de gemeente een plan van aanpak Armoedebestrijding opgesteld. Hieraan wordt actief uitvoering gegeven. Dit plan omvat inkomensondersteunende maatregelen, kwijtschelding van gemeentelijke afvalstoffenheffing, het afsluiten van een convenant "Kinderen doen mee" en een haalbaarheidsonderzoek naar inzicht krijgen in de doelgroep. Met het convenant 'Kinderen doen mee!' ondertekend ondersteunt het gemeentebestuur de plannen van de staatssecretaris van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om het aantal kinderen dat om financiële redenen niet aan maatschappelijke activiteiten kan deelnemen met de helft terug brengen.

Een nota Participatiebudget is in voorbereiding

Samenwerking

In het kader van de samenwerking met Vaals en Valkenburg is voor zowel de WMO als voor sociale zaken een raadsopdracht geformuleerd (in samenhang met elkaar). Deze twee pilots moeten voortvarend en conform opdracht uitgevoerd worden.

2.9 Jeugd

In 2010 worden de bestaande programma's van het BOS-project in het basisonderwijs, in de kernen, de schoolspordagen voortgezet. Omdat 2010 het voorlaatste jaar is van het project bereiden we een evaluatie voor. Deze is bepalend voor het al dan niet voortzetten van dit project.

Elke gemeente moet in 2011 over een Centrum voor Jeugd en Gezin beschikken. Hierin worden alle opgroei- en opvoedtaken ondergebracht. Gulpen-Wittem is projectleider van het regionaal Centrum voor Jeugd en Gezin Heuvelland (CJG Heuvelland).

In dit centrum werken 6 gemeenten in het Heuvelland (Vaals, Margraten, Meerssen, Eijsden, Valkenburg a/d Geul en Gulpen-Wittem) samen met het Groene Kruis, de GGD, Trajekt en Bureau Jeugdzorg, de provincie en de zorgcoördinator van het Sophianum. (zie ook de paragrafen Gezondheidszorg en Onderwijs).

De provincie heeft Gulpen-Wittem als pilot voor het Virtueel Centrum Jeugd en Gezin (CJG) in een plattelandssituatie aangewezen en in dat kader een subsidie beschikbaar gesteld. Het ligt in de bedoeling om in de 6 Heuvellandgemeenten vanaf 2011 ook fysieke loketten CJG te openen.

De beleidsnota "Speelruimtebeleid Gulpen-Witterm 2009-2012" is vastgesteld. De komende jaren wordt verder uitvoering gegeven aan dit beleid. Uitgangspunt is speelplekken in alle kernen en bij nieuwbouw. Na 2012 evalueren wij dit beleid en bepalen of en hoe het beleid wordt voortgezet.

Wij zetten in op aanpak van drugs- en alcoholmisbruik en dronkenschap bij jongeren middels voorlichting op scholen en aan ouders en door het verbod op verkoop aan jongeren strenger te handhaven. Wij betrekken jongerenverenigingen bij deze aanpak van alcoholmisbruik (hier ligt ook een relatie naar gezondheidszorg).

In 2009 is www.jonginheuvelland.nl gelanceerd. Jonginheuvelland behoort tot een van de 68 "jongin"-initiatieven in het land. Het is de interactieve site voor en door jeugd in Gulpen-Witterm. In 2010 wordt de site uitgerold over de regio voorlopig voor de duur van 1 jaar. In 2011 evaluatie en bepalen of en hoe de site wordt voortgezet.

In het kader van de samenwerking met Vaals en Valkenburg in een raadsopdracht opgenomen dat in het najaar 2010 als pilot de Week van de jeugd wordt uitgevoerd. Deze pilot moet voortvarend conform opdracht uitgevoerd worden.

Verder willen wij de jeugd interactief betrekken bij de uitvoering van het beleid. Dit kan o.a. via de hiervoor genoemde week van de jeugd.

2.10 Subsidiebeleid

Verenigingen zijn de spil/motoren van de kernen. Verenigingsleven mag derhalve iets kosten.

Een algemene subsidieverordening en een subsidieverordening welzijn Gulpen-Witterm is vastgesteld. De verordening is gekoppeld aan het accommodatiebeleid en is met name een instrument om te kunnen sturen op activiteiten (activiteitenfonds). Het subsidiebeleid stimuleert zelfwerkzaamheid en eigen inbreng (zie ook onderdeel accommodatiebeleid).

Doorrekening van, en een aantal koppelingen doorvoeren tussen, subsidiebeleid en accommodatiebeleid.

Wij willen behoud van subsidies voor actieve verenigingen (zie ook onderdeel cultuur). Nieuwe vrijwilligersinitiatieven moeten ook op steun kunnen rekenen, ook als zij geen rechtspersoon zijn. Verenigingen die willen samengaan, ondersteunen wij teneinde het culturele erfgoed te behouden. Ondersteuning van jeugdleden verdient extra aandacht.

2.11 Accommodatiebeleid

Recent (4 februari 2010) is door de raad het accommodatiebeleid vastgesteld. Voor de komende jaren zal dit beleid ingevoerd worden en waar nodig nog verfijnd worden. In elk geval gaan wij hierbij uit van een integrale benadering en strakke regie.

Concrete projecten, organisatorische activiteiten en aandachtspunten uit dit accommodatiebeleid zijn:

Projecten

- Renovatie sportcomplex Gulpen.
- Nieuwbouw kleedaccommodatie Eys (Zwart-Wit).
- Renovatie gemeenschapsvoorziening a ge Wienhoes te Partij-Witterm.
- Uitbreiding kleedaccommodatie SV Slenaken. Omvorming oefenhoek tot oefenveld.
- Renovatie voorterrein van gemeenschapsvoor-ziening Het Patronaat te Epen.
- Inrichting buitenterrein bij gemeenschapsvoor-ziening A gen Ing te Reijmerstok.
- Onderzoek gemeenschapsvoorziening Mechelen.
- Onderzoek NV VTC.
- Onderzoek haalbaarheid van een voorziening in Nijswiller.

Organisatorische activiteiten

- Hoe om te gaan met het beheer, de exploitatie en de ontwikkeling van de gebouwen en voorzieningen waarvoor de gemeente verantwoordelijkheid draagt. In samenhang zien met: IHP, strategische visie Gulpen-Witterm, subsidieverordening en onderhoudsplannen. Voor de invoering

van het accommodatiebeleid is een periode van 3 jaar bepaald, dus feitelijk gereed per 1 maart 2013.

- Accommodatiebeleid financieel vertalen voor de begroting van 2011.
- Onderhoud planmatig oppakken en uitvoeren met verantwoordelijkheden voor verhuurder en huurder.
- Uitvoeren onderhoudsprogramma's overige gemeentelijke accommodaties conform vastgestelde planning.
- Nieuwe accommodatiebeleid geeft aanleiding tot aanpassing van de subsidieverordening.
- Jaarlijks overleg organiseren per cluster van verenigingen. Doel is het plegen van overleg en het plannen van onderhoudswerkzaamheden.
- Gemeente neemt initiatief voor afstemmingsoverleg tussen verenigingen/organisaties per cluster. Doel: uitwisselen informatie en afstemmen activiteiten.
- Actualisering van alle huurcontracten.
- Ontwikkelingen rond Timpaan te Gulpen.
- Exploitatie gymzalen door gemeente zelf.
- Bij aflopen van contracten Zendmasten verlenging regelen via de gemeente. Opbrengst zendmasten op termijn verdelen onder buitensporten.
- Instellen centraal meldpunt voor schade, klachten en onderhoudszaken.
- Instellen contactpunt/-ambtenaar voor verenigingen. Werking op basis van regiefunctie: verenigingen moeten met alle vragen bij deze ambtenaar terecht kunnen.

Aandachtpunten

- Levensvatbaarheid verenigingen/organisaties aantonen via businessplan bij investering van meer dan 25.000 euro.
- Gemeente regelt volwaardige binnenaccommodatie voor handbal voor wedstrijden en trainingen (en biedt financiële ondersteuning).
- Gemeente voert onderzoek uit naar toekomst/mogelijkheden tot clustering van tennisvoorzieningen in de gemeente.
- Accommodatiebeleid per 2 jaar evalueren te starten in 2012.
- Zelfwerkzaamheid wordt beloond met 50% van de besparing. Opzet uit te werken door gemeente.

NV Vrijtijdscentrum Gulpen (Mosaqua, Sporthal en Timpaan)

Het gemeentelijk zwembad Mosaqua zal de komende periode veel aandacht vragen. Met name de financiële situatie en de continuïteit van dat bedrijf, waar de gemeente 100% aandeelhouder van is, baart grote zorgen. Op dit moment wordt onderzocht op welke wijze de exploitatie van het zwembad, sporthal en gemeenschapsaccommodaties zo effectief mogelijk ingericht kan worden en hoe het zwembad gebouwendijk en qua inrichting aangepast moet worden om weer te voldoen aan de eisen van de tijd ("revitaliseren"). Duurzaamheid is daarbij voorwaarde. De renovatie zal tegen 2014 moeten plaatsvinden i.v.m. onderhoudstoestand.

Aan de hand van dit onderzoek zullen wij een beslissing nemen over de continuïteit van het zwembad. Wij kiezen daarbij voor een beperkte fun formule en voor het inzetten op duurzaamheid bij de renovatie. Overigens zijn er grenzen aan de gemeentelijk bijdrage en deze moet ook in verhouding zijn tot de geboden voorziening.

2.12 Milieu en water

Het nationaal en provinciaal milieubeleid is vertaald naar een lokale milieubeleidsvisie, die verankerd is in het vastgestelde milieubeleidsplan. De hoofddoelstellingen voor dit milieubeleidsplan zijn:

- Zorgdragen voor en het behoud van een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving.
- het streven naar een zo hoog mogelijke bescherming van de verschillende onderdelen van het milieu.
- Voorkomen, beperken of ongedaan maken van gevolgen van menselijke activiteiten die het milieu verontreinigen, aantasten of uitputten.
- Behouden van de bijzondere milieukwaliteit in de gebieden waar deze aanwezig zijn.

Dit plan geldt als toetsingskader bij handhaving en vergunningverlening op het gebied van milieu.

Steeds belangrijker wordt een goede waterhuishouding. Het in werking treden van de Europese richtlijn Water en de daarop gebaseerde waterwet legt ons nieuwe verplichtingen op. Het afkoppelen

van regenwater en het hergebruik ervan is reeds op gang gezet maar zal op basis van de eerder genoemde wetgeving een extra impuls moeten krijgen.

Ingaande juli 2010 zal waarschijnlijk de nieuwe omgevingsvergunning (Wet WABO) zijn intrede doen. Met deze wet worden integraal werken, één aanspreekpunt voor de aanvrager en andere positieve effecten voor de dienstverlening bewerkstelligd. Tevens kan een aanvraag elektronisch worden ingediend. Binnenkort komt er meer duidelijkheid over de invoeringsdatum van de Wabo i.v.m de behandeling in de Eerste Kamer.

Onze gemeente is erkend als millenniumgemeente. Er is gewerkt aan een inventarisatie van de reeds gerealiseerde millenniumdoelen. Er ligt een actieplan klaar en dit wordt in de komende jaren uitgevoerd. Hierbij wordt bezien wat de gemeente vanuit de eigen organisatie kan bewerkstelligen op het gebied van de millenniumdoelstellingen, zoals:

- Betrek bij nieuwe aanbestedingen, projecten en inkopen de millenniumdoelstellingen (nieuw aanbestedingsbeleid)
- Stel doelen om het energieverbruik te verminderen (de rijksoverheid gaat voor 2% per jaar).
- Maak mensen bewust van de millenniumdoelstellingen. Doe dit door kleine aanbevelingen te geven, zoals: Dubbelzijdig afdrukken, campagne teksten zetten onder e-mail verkeer, gooi mislukte prints niet weg gebruik deze als kladpapier, lever per raadsfractie 1 exemplaar aan in papier van de raadsvoorstellen en 1 exemplaar digitaal, loop voorop in afvalscheiding (plastic), gebruik inktzuinige lettertypes, etc.
- Uit onderzoek is gebleken dat het woon-werk verkeer een grote bijdrage levert aan de totale milieubelasting van de gemeente. Stimuleer daarom bij woon-werk verkeer andere vormen van vervoer naast de auto (gemeente heeft al een fietsregeling en dienstauto's).
- Teken de intentieverklaring van SenterNovum om in 2015 uit te komen op 100% duurzaam inkopen.
- Geef medewerkers de kans om cursussen te volgen bij COS Limburg en SenterNovum op het gebied van subsidies en duurzaam inkopen.

Daarnaast zullen we duidelijk moeten maken, dat we een millenniumgemeente zijn en wat dit inhoudt. Dit kan via de gemeentelijke pagina, de gemeentelijke website. Meld op uitgaande post en e-mails dat de gemeente een millenniumgemeente is, maak het eigen personeel bewust van de millenniumcampagne en leg het accent op de voorbeeldfunctie die zij vervullen. Overigens zijn voor deze campagne nog geen middelen en/of capaciteit beschikbaar. E.e.a moet worden meegenomen bij de algehele afweging van prioriteiten.

Duurzaamheid is een belangrijk aspect bij aanschaf van goederen, investeringen en de inhuur van diensten. Diverse maatregelen zijn reeds genomen. Voorbeelden zijn de koffievoorziening, de computervoorziening, inkoop, beoordelen van bouwvergunningen, treasury, gebouwenonderhoud, groene stroom enz. Verder is duurzaamheid een belangrijk onderwerp in de strategische visie en zal derhalve ook onderdeel zijn van de uitvoeringsplannen in dat kader.

In 2009 heeft de gemeente G-W het omschakelakkoord met de provincie getekend. Middels het akkoord wordt provinciaal door de deelnemende partijen projecten opgezet en uitgevoerd om te komen tot energiebesparing en duurzaamheid. Een voorbeeld hiervan is bv de subsidieregeling voor particulieren.

Duurzaamheid cf. strategische visie

De gemeente gaat zich profileren als duurzame gemeente. Dit gebeurt niet door het stellen van regels of het formuleren van nieuwe ge- en/of verboden, maar juist door duurzame ontwikkelingen te stimuleren, uit te lokken en aan te moedigen, zonder daarmee de eigen concurrentiepositie aan te tasten en/of te beperken. Voor wat betreft initiatieven om lokale duurzame energie op te wekken, worden nieuwe vormen zo ingepast, dat zij het karakter van de kernen en het landschap niet aantasten.

Met duurzaamheid/duurzame ontwikkeling wordt een concept bedoeld waarin wordt uitgegaan van een evenwichtige benadering en ontwikkeling van drie elementen, te weten: het ecologische, het economische en het sociale. Het moet leiden tot een bewustwording en aanpak, waarbij efficiënter, zuiniger en met meer garantie voor langjarige continuïteit wordt omgegaan met de aarde waarop en waarvan wij leven. In 1987 werd de volgende, nog veel gehanteerde, omschrijving als uitgangspunt opgesteld: "Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen." Duurzame ontwikkeling moet niet gezien worden als een vast te stellen programma, maar veel meer als een proces dat nadrukkelijk is gebaseerd op een moreel verantwoordelijkheidsbesef.

In 2009 is er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van nascheiding versus bronscheiding plastic in restafval. Dit onderzoek heeft de landelijke pers gehaald en de mogelijke vervolgstappen worden uitgezocht.

Afvalscheiding moet zoveel mogelijk milieurendement opleveren. Onze inzet is gericht op nascheiding.

Andere zaken waarop wij inzetten, zijn:

- Uitvoering projecten ter stimulering van energiebesparing of ontwikkeling van klimaatinitiatieven. Het beschikbare budget (€ 50.000 per jaar) is beschikbaar voor uitvoering van initiatieven die geformuleerd worden op basis van het omschakelakkoord of door de gemeente zelf. Bij voorkeur wordt het budget beschikbaar gesteld aan projecten zoals door de deelnemers van het omschakelakkoord geformuleerd, aangezien hiervoor tevens ook subsidie vanuit de provincie beschikbaar wordt gesteld. Daarnaast worden deze projecten ondersteund door een projectbureau waardoor meer geld beschikbaar blijft voor de daadwerkelijke uitvoering van de projecten.
- Meer aandacht voor water en groen in de kernen.
- Afkoppelen en hergebruik (regen)water stimuleren.

2.13 Volksgezondheid

De nota Volksgezondheidsbeleid is vastgesteld. Daarin is het lokaal gezondheidbeleid voor Gulpen-Wittem beschreven voor de periode van 2007 tot 2011. Deze nota is de basis voor het kiezen van producten, die afgenomen worden van de GGD.

In 2010 evalueren wij deze nota en op basis daarvan bepalen wij onze nieuwe keuzes.

Het thema jeugdgezondheidszorg is zeer actueel. Het Rijk wil uiterlijk in 2011 in elke gemeente een zogenaamd Centrum voor Jeugd en Gezin realiseren. Hierin worden onder andere alle functies van de jeugdgezondheidszorg ondergebracht (zie verder paragraaf Jeugd).

Gulpen-Wittem is deelnemer in de regiegroep Digitaal Dossier jeugdgezondheidszorg van de GGD. Daarnaast neemt GW deel aan de zogenaamde Dialoggroep van de GGD.

2.14 Ruimtelijke ordening en Volkshuisvesting

Met de invoering van de nieuwe Wet Ruimtelijk Ordening is een project Actualisering bestemmingsplannen opgestart. Buitengebied is vastgesteld, kern Gulpen en kern Wijlre worden in voorjaar 2010 vastgesteld. In voorbereiding zijn de kernen Eys, Mechelen, Partij-Wittem en Wahlwiller. Nog opgepakt worden de kernen Epen, Nijswiller, Reijmerstok, Slenaken.

Parallel aan dit proces wordt gewerkt aan het digitaliseren van bestemmingsplannen (Wet DURP). Een uitvloeisel van de zgn. VORm-pilot is het opstellen van een Limburgs Kwaliteitsmenu en een daarmee samenhangend gebiedsontwikkelingsplan.

In 2010 wordt een structuurvisie opgesteld. Deze werkzaamheden worden opgepakt in samenwerking met de gemeenten Vaals en Valkenburg.

Zaken die wij op dit gebied willen realiseren, zijn:

- Gelegenheid om zo lang mogelijk in eigen omgeving te blijven wonen door senioren middels het bouwen van bijv. seniorenwoningen, wozoco's, kangoeroewoningen, bouwkundige aanpassingen voor het kunnen realiseren van mantelzorg, en dergelijke.
- Creëren woonruimte voor starters en ouderen door inbreiding in kernen of door "oude karakteristieke" panden geschikt te maken voor bewoning, in alle kernen en buitengebied waarbij het uitgangspunt is (zie ook thema 3 Heuvelland samenwerking):
 - ✓ Verbouw en inbreiding in bestaande bebouwing gaat voor nieuwbouw;
 - ✓ Geen nieuwbouw in buitengebied m.u.v. bestaande regelingen.
- Kleine bouwprojecten voor starters en ouderen: gefaseerd in alle kernen uitvoeren.
- Voeren actief grondbeleid t.b.v. volkshuisvesting.
- Nutsvoorzieningen en nieuwe ontwikkelingen als glasvezel zoveel mogelijk voor alle bewoners beschikbaar stellen, ook in het buitengebied .
- Waar mogelijk deregulering van bouwactiviteiten (bijv. meer welstandvrije zones, bouwvergunning-vrij maken van kleine bouwactiviteiten zoals evt. dakkapellen).

- Duurzaamheid in bouw stimuleren.
- Prestatie afspraken met de woningcorporaties.
- Uitvoeren woonplan 2010-2020.

2.15 Onderhoud en beheer:

Groenbeheer.

We beschikken over een groenbeheerplan ten behoeve van het groenbeheer en –onderhoud en een groenstructuurplan voor het sturing geven aan en het beheersen van ontwikkelingen in het openbaar groen. Verder stellen wij de volgende prioriteiten:

- Plaatsen afvalbakken voor hondenpoep en handhaven beleid
- Aanpassingen aan de algemene begraafplaats Gulpen.
- Onderhoud landschap en buitengebied op peil houden en verbeteren door regulier snoeiwerkzaamheden uit te voeren en wandelpaden begaanbaar houden.
- Aanleggen natuurspeelplaatsen
- Beheer wandelpaden (zie ook onderdeel toerisme)

Gemeentelijke riolering

Een gemeentelijk rioleringsplan, het zgn. Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP+) voor de periode 2008 – 2015 is vastgesteld. In dit plan worden maatregelen opgenomen in het kader van het afvoeren van afvalwater, regenwater, grondwater en oppervlaktewater. De uitvoering vindt plaats middels maatwerk op een doelmatige manier en binnen aanvaardbare financiële kaders, die in dit plan aangegeven zijn. De uitvoering hiervan vindt inmiddels plaats zoals aangegeven in het onderdeel verkeer en vervoer in het schema infra-projecten.

Voorts willen wij nadrukkelijk zoeken naar mogelijkheden voor het afkoppelen van zoveel mogelijk regenwater.

Wegbeheer

De gemeente beschikt over een wegenbeheersplan. De aanpak van het wegenonderhoud vindt plaats op een planmatige, pro-actieve wijze. De financiële kaders zijn in de begroting opgenomen. Het totale beheer (groen, riolering en wegen) wordt in zijn onderlinge samenhang gezien, beoordeeld en vervolgens uitgevoerd.

Gebouwen

Voor het onderhoud van gemeentelijke gebouwen is een beheersplan opgesteld. De aanpak van het onderhoud vindt overeenkomstig dit plan plaats.

2.16 Informatievoorziening en automatisering.

De informatievoorziening moet de organisatiedoelstellingen ondersteunen en in het bijzonder de publieksgerichte aanpak. Wat willen we bereiken:

- Een gestructureerd informatiebeleid.
- Met behulp van de informatiesystemen invulling geven aan:
 - Planning & Control (meten is weten).
 - Gestructureerde en transparante werkprocessen (workflowmanagement). Hiermee bieden wij de mogelijkheid voor burger om straks, wanneer zij digitaal aanvragen kunnen indienen voor produkten/diensten, zij de status van de behandeling van de aanvragen kunnen volgen. Daarnaast is voor hen transparant hoe processen in de organisatie verlopen.
- Een informatievoorziening, die vorm en inhoud krijgt vanuit de regionale samenwerkingsgedachte.
- Een documentaire informatievoorziening (DIV) die up tot date is en door zowel internen als externen makkelijk (digitaal) te hanteren/raadplegen is.
- Werken met de wettelijk voorgeschreven authentieke basisregistraties.
- Informatiebeveiliging teneinde te voldoen aan de wettelijke regels aangaande privacy en bescherming persoonsgegevens.

3 Het financieel kader.

De kredietcrisis laat zijn sporen na. Hoewel het herstel zich voorzichtig begint af te tekenen, zal de weerslag daarvan op de overheidsfinanciën vanaf 2011 merkbaar en voelbaar worden. Nog is niet duidelijk wat de omvang van de ingreep in de gemeentefinanciën zal zijn. Maar dat deze fors wordt, staat buiten kijf. In de kadernota, die in juni gepresenteerd wordt, wordt dat inzicht gegeven, mits het rijk al zover is dat deze de gevolgen in kaart heeft gebracht.

Om deze financiële rapportages beter te laten aansluiten bij de bestuurlijke informatiebehoefte is een traject gestart om beleidsdoelstellingen SMART te formuleren. In het eerste kwartaal van 2010 komen de resultaten in de vorm van een blauwdruk beschikbaar en zijn instrumenten voorhanden om een nieuw bestuurlijk programma en de gemeentebegroting van deze informatie te voorzien.

3.1 Onze financiële situatie op dit moment

Tot nu toe heeft onze gemeente een gezonde financiële situatie.

De gemeenten, ook de onze, hebben een in financieel opzicht zware periode voor de boeg. Het hoge ambitieniveau van de gemeente vraagt een aanzienlijke inzet van middelen. De negatieve demografische ontwikkeling en de bezuinigingen als gevolg van de economische crisis zetten de inkomsten onder druk. Volgens de laatste informatie wordt er bij ongewijzigd beleid meerjarig een tekort verwacht van ongeveer €0,5 - €0,7 miljoen. Dat vraagt dus om stringent financieel beleid.

3.2 Aandachtpunten

Financieel zien wij momenteel de volgende aandachtpunten:

- lopende projecten: tijdelijke huisvesting Bernardusschool, kunstgrasveld renovatie sportveld Gulpen en gymzaal, peuterspeelzaal en kinderopvang bij nieuwbouw school in Wijlre. Dekking wordt meegenomen in de algehele afweging bij de kadernota.
- Binnen 5-7 jaar de verhuizing van het Sophianum locatie Nijswiller naar de locatie Gulpen. Hiermee gaan kosten gepaard maar er liggen ook kansen in de vorm van bijv. woningbouw, toeristische voorziening e.d.
- Het zwembad Mosaqua verkeert technisch in een zeer slechte staat en de exploitatie vertoont structureel een deficit. Als de gemeente het zwembad wil behouden is een aanzienlijke investering noodzakelijk. De renovatie zal tegen 2014 moeten plaatsvinden i.v.m. de onderhoudstoestand.
- Het onlangs vastgestelde accommodatiebeleid gaat uit van de instandhouding van de bestaande accommodaties. E.e.a. wordt verder doorgerekend bij de kadernota.
- De uitvoering van de WMO (inclusief de voormalige WVG) vraagt steeds meer geld. Enerzijds moet gewerkt worden aan een betere beheersing van de kosten maar anderzijds moeten er middelen vrijgemaakt worden om de wettelijke regelingen te kunnen blijven uitvoeren.
- Nu het kabinet is gevallen is het niet waarschijnlijk dat dit jaar duidelijkheid ontstaat over het effect op de gemeentelijke begroting van de bezuinigingen op de Rijksbegroting. Er moet daarom rekening gehouden worden met weer een bezuinigingsronde in 2011.
- Door demografische ontwikkelingen (krimp) ontvangen wij minder middelen via de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

3.3 Uitgangspunten

Ten aanzien van de financiële situatie gaan wij verder uit van de volgende uitgangspunten:

- Meerjarig zoeken naar evenwicht. Wij zullen keuzes maken en prioriteiten stellen. Dit willen wij onder andere doen door middel van bijv. een kerntakendiscussie, verdere prioritering en/of verdere fasering.
- Beperken van nieuw beleid. Voornamelijk uitvoeren van reeds vastgesteld beleid. Nieuw beleid eerst financieel laten doorrekenen.
- Alleen onderzoeken opstarten wanneer duidelijk is dat een project in zijn geheel kans van slagen heeft (o.a. financieel).
- Beheerste ontwikkeling van lastenverhoging in relatie tot het voorzieningenniveau.
- Zoeken naar extra middelen en co-financiering in projecten.
- Realistisch begroten zodat rekeningoverschot binnen normale verhoudingen blijft.
- Qua reserves: normering aanhouden.
- Financiële onderbouwing van projecten moet beter doorgelicht worden.
- Ten slotte kiezen wij ervoor om dit coalitie akkoord te laten doorrekenen.